

Jevgēnija Leļamera

3D modelēšanas metodes un problēmas

Mācību līdzeklis

SATURA RĀDĪTĀJS

ANOTĀCIJA	5
ANNOTATION	7
АНОТАЦИЯ	9
IEVADS	11
1. DATORGRAFIKAS JĒDZIENS.....	15
1.1. Datorattēlu modeļi	18
1.2. 2D modeļi	19
1.3. 3D modelēšana un 3D modeļi.....	20
1.3.1. Trīsdimensiju objekti un primitīvi	25
2. VIRSMAS UN LĪKNES	28
2.1. Tangentes un normāles jēdziens	28
2.2. Līknes.....	29
2.2.1. Interpolācija.....	31
2.2.2. Aproksimācija	32
2.3. Līkņu formu veidi	33
2.3.1. <i>Bézier</i> līknes	34
2.3.1.1. <i>De Casteljau</i> algoritms	35
2.3.1.2. <i>Bézier</i> līkni ierobežojoši faktori.....	37
2.3.2. <i>B-SPLINE</i> līknes.....	38
2.3.2.1. <i>B-SPLINE</i> līknes definīcija.....	38
2.3.2.2. <i>B-SPLINE</i> līknes modificēšanas priekšrocības.....	39
2.3.2.3. Vaļējas un slēgtas <i>B-SPLINE</i> līknes	40
2.3.3. <i>NURBS</i> līknes	41
2.3.3.1. <i>NURBS</i> līknes raksturlielumi un to priekšrocības	42
2.3.3.1.1. Kontrolpunkti	42
2.3.3.1.2. Svārs	43
2.3.3.1.3. Mezgla vektors	45

2.3.3.1.4. Secība	47
2.3.3.2. Iespējamās manipulācijas ar <i>NURBS</i> līknēm.....	47
2.3.4. <i>Bézier</i> , <i>B-SPLINE</i> un <i>NURBS</i> līkņu salīdzinājums	48
2.4. Brīvformas virsmas.....	49
2.4.1. <i>NURBS</i> virsma.....	49
2.4.2. <i>NURBS</i> virsmu priekšrocības	50
3. MODELĒŠANAS PROCESS.....	52
3.1. Konstruktīvā stereometrija <i>CSG</i>	57
3.2. Netiešās virsmas (<i>implicit surfaces</i>).....	59
3.2.1. Netiešie modeļi.....	62
3.2.1.1. „Lāsītes” (<i>Blobby objects</i>)	65
3.2.1.2. „Meta sfēras” (<i>Meta balls</i>).....	66
3.2.1.3. „Mīkstie” objekti (<i>Soft objects</i>)	67
3.2.1.4. Secinājumi.....	68
3.3. Apakšvienības virsmas (<i>subdivision surfaces</i>).....	69
3.3.1. Apakšvienības virsmas ģeometriskā forma.....	70
3.3.2. Ārkārtējās (<i>extraordinary</i>) virsotnes.....	70
3.3.3. Virsmas novērtējums.....	71
3.3.4. Daudzskaldņa shēma.....	72
3.3.5. Aproximācijas un interpolācijas shēmas	73
3.3.5.1. Interpolācijas shēmas.....	77
3.3.5.1.1. Shēma „tauriņš”	77
3.3.5.2. Aproximācijas shēmas.....	81
3.3.5.2.1. Čaikina algoritms	81
3.3.5.2.2. Doo/Sabin algoritms.....	83
3.3.5.2.3. Catmull/Clark algoritms	87
3.3.5.2.4. Loop algoritms	90
4. 3D MODEĻA DATU AVOTI	92

4.1. Lāzerskenēšanas tehnoloģijas būtība.....	93
4.1.1. Terestriskā 3D lāzerskenēšana.....	93
4.1.2. Aerolāzerskenēšana.....	97
4.2. 3D lāzerskeneru dati.....	100
4.2.1. Sakārtotie dati.....	103
4.2.2. Jēldati.....	104
4.3. Digitālie fotogrammetriskie dati.....	105
5. 3D MODEĻA VEIDOŠANAS TEHNOLOĢIJAS.....	107
5.1. Punktu mākoņa optimizācija un virsmas ģenerēšana.....	107
5.1.1. <i>Geomagic Studio</i> pamatraksturojumi.....	109
6. 3D MODEĻA REPREZENTĒŠANAS IESPĒJAS.....	119
6.1. Renderēšana.....	119
6.1.1. Reālā laika renderēšana.....	120
6.1.2. <i>Non real-time</i> renderēšana.....	121
6.1.3. Atstarošanas un ēnošanas modeļi.....	122
6.2. Animācija.....	124
7. 3D MODELĒŠANAS ASPEKTI.....	127
8. 3D PILSĒTAS KONSTRUĒŠANAS PAMATSTRATĒGIJAS.....	130
8.1. Manuālā 3D pilsētas modeļu izveide.....	130
8.1.1. Priekšrocības.....	132
8.1.2. Trūkumi un problēmas.....	133
8.2. Pilnīgi automatizēta 3D pilsētas ģenerācija.....	141
8.2.1. Priekšrocības.....	143
8.2.2. Trūkumi un problēmas.....	144
8.3. Pusautomātiskā 3D modeļu izveide.....	145
8.3.1. Priekšrocības.....	147
8.3.2. Trūkumi un problēmas.....	148
8.4. Secinājumi.....	148

9. 3D PILSĒTAS MODEĻU PIELIETOŠANAS IESPĒJAS	150
10. ATKLĀTĀ GRAFISKĀ BIBLIOTĒKA <i>OPENGL</i>	156
10.1. <i>OpenGL</i> mērķi un iespējas.....	157
11. NOBEIGUMS	160
12. INŽENIERPROJEKTS	178
12.1. Ievads.....	178
12.2. Projekta mērķis	179
12.3. Cēsu pilsdrupu skenēšanas darbu vispārīgs raksturojums.....	180
12.4. Izmantotās programmatūras un datortehnikas raksturojums.....	180
12.5. Ziemeļu korpusa datu apstrāde un analīze.....	182
12.5.1. Punktu fāze	182
12.5.2. Poligonālās <i>mesh</i> virsmas fāze.....	186
12.5.3. <i>NURBS</i> virsmas ģenerēšanas fāze.....	215
12.6. Mestra telpas datu apstrāde un analīze	216
12.6.1. Punktu fāze.....	216
12.6.2. Poligonālās <i>mesh</i> virsmas fāze.....	217
12.6.3. <i>NURBS</i> virsmas ģenerēšanas fāze	227
12.7. Secinājumi un ierosinājumi	240
LITERATŪRA UN AVOTI	244
PIELIKUMS.....	251